

Broj: 01-599-4/22/R-90-399
Datum: 19. mart 2024. godine

Na osnovu odredbe člana 28. tačka 14, i člana 87. stav 2. Zakona o električnoj energiji (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 68/20) i odredbe člana 33. stav 1. tačka v. Poslovnika o radu Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 59/10) i Odluke Ustavnog suda Republike Srpske broj U-3/23 od 28. februara 2024. godine (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 24/24), Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske, na 90. redovnoj sjednici, održanoj 19. marta 2024. godine, u Trebinju, donijela je

ODLUKU
o izmjenama i dopunama Odluke o tarifnim stavovima za javno snabdijevanje električnom energijom u Republici Srpskoj

I

U Odluci o tarifnim stavovima za javno snabdijevanje električnom energijom u Republici Srpskoj broj 01-599-2/22/R-58-445 od 15. decembra 2022. godine (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 125/22), tačka II glasi:

"Na osnovu cijene energije iz tačke I ove odluke i tarifnih stavova za korišćenje distributivne mreže i tarifnog sistema, uvažavajući načelo postepenosti promjena, utvrđuju se tarifni stavovi za javno snabdijevanje po kategorijama potrošnje i grupama kupaca, kako slijedi:

DOMAĆINSTVA	Doba dana	ENERGIJA		MREŽARINA	
		Mjerno mjesto	Aktivna električna energija	Obračunska snaga	Aktivna električna energija
		KM/mjesec	KM/kWh	KM/kW mjesec	KM/kWh
Tarifna grupa jednotarifna bijela	ST	2,48	0,0544	3,1668	0,0509
Tarifna grupa jednotarifna plava		2,48	0,0914	3,1668	0,0509
Tarifna grupa jednotarifna crvena		2,48	0,2013	3,1668	0,0509
Tarifna grupa dvotarifna bijela	VT	2,48	0,0655	3,1668	0,0669
	MT		0,0328	-	0,0335
Tarifna grupa dvotarifna plava	VT	2,48	0,1101	3,1668	0,0669
	MT		0,0551	-	0,0335
Tarifna grupa dvotarifna crvena	VT	2,48	0,2425	3,1668	0,0669
	MT		0,1213	-	0,0335

DOMAĆINSTVA	UKUPNO
--------------------	---------------

	Doba dana	Mjerno mjesto	Obračunska snaga	Aktivna električna energija
		KM/mjesec	KM/kW/mjesec	KM/kWh
Tarifna grupa jednotarifna bijela	ST	2,48	3,1668	0,1053
Tarifna grupa jednotarifna plava		2,48	3,1668	0,1423
Tarifna grupa jednotarifna crvena		2,48	3,1668	0,2522
Tarifna grupa dvotarifna bijela	VT	2,48	3,1668	0,1324
	MT		-	0,0663
Tarifna grupa dvotarifna plava	VT	2,48	3,1668	0,1770
	MT		-	0,0886
Tarifna grupa dvotarifna crvena	VT	2,48	3,1668	0,3094
	MT		-	0,1548

Ostala potrošnja – mali kupci	Doba dana	ENERGIJA		MREŽARINA		
		Mjerno mjesto	Aktivna električna energija	Obračunska snaga	Aktivna električna energija	Prekomjerno preuzeta reakt. el.en.
		KM/mjesec	KM/kWh	KM/kW/mjesec	KM/kWh	KM/kVArh
Tarifna grupa 1. OP	VT	2,48	0,0800	18,2444	0,0305	0,0635
	MT		0,0400	-	0,0153	-
Tarifna grupa 2. OP	-	2,48	0,0958	6,5334	0,0502	0,0527
Tarifna grupa 3. OP	VT	2,48	0,1154	6,5334	0,0637	0,0635
	MT		0,0580	-	0,0318	-
Tarifna grupa 6. OP	-	2,48	0,0643	6,5334	0,0502	0,0527
Tarifna grupa 7. OP	VT	2,48	0,0775	6,5334	0,0637	0,0635
	MT		0,0388	-	0,0318	-

Ostala potrošnja – mali kupci	Doba dana	UKUPNO			
		Mjerno mjesto	Obračunska snaga	Aktivna električna energija	Prekomjerno preuzeta reakt. el.en.
		KM/mjesec	KM/kW/mjesec	KM/kWh	KM/kVArh
Tarifna grupa 1. OP	VT	2,48	18,2444	0,1105	0,0635
	MT		-	0,0553	-
Tarifna grupa 2. OP	ST	2,48	6,5334	0,1460	0,0527
Tarifna grupa 3. OP	VT	2,48	6,5334	0,1791	0,0635
	MT		-	0,0898	-
Tarifna grupa 6. OP	ST	2,48	6,5334	0,1145	0,0527
Tarifna grupa 7. OP	VT	2,48	6,5334	0,1412	0,0635
	MT		-	0,0706	-

Tarifni stavovi navedeni u gornjoj tabeli ne sadrže porez na dodatu vrijednost.

Obračunska snaga za krajnje kupce kojima se obračunska snaga ne utvrđuje mjerenjem iznosi:

Ostala potrošnja 2, 3, 6. i 7. tarifna grupa: 5 kW i
Domaćinstva: 3,3 kW.

Manji dnevni tarifni stavovi (MT) primjenjuju se u vremenu od 22,00 - 06,00 časova za zimsko računanje vremena, odnosno od 23,00 do 07,00 časova za ljetno računanje vremena i u dane vikenda neprekidno od petka u 22,00 (23,00) do ponedjeljka u 06,00 (07,00) časova."

II

Javni snabdjevač, korisnik dozvole za trgovinu i snabdijevanje električnom energijom, dužan je da na odgovarajući način objavi tarifne stavove i relevantne odredbe iz tačke I ove odluke i učini ih dostupnim svim krajnjim kupcima koji imaju pravo na javno snabdijevanje.

III

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku Republike Srpske.

O b r a z l o ž e n j e

Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske (u daljem tekstu: Regulatorna komisija), u okviru nadležnosti utvrđene odredbom člana 28. tačka 14, i člana 87. stav 2. Zakona o električnoj energiji (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 68/20), nakon provedenog tarifnog postupka donijela je, između ostalih, Odluku o utvrđivanju tarifnih stavova za korisnike distributivnih sistema u Republici Srpskoj i Odluku o tarifnim stavovima za javno snabdijevanje električnom energijom u Republici Srpskoj broj 01-599-2/22/R-58-445 od 15. decembra 2022. godine - Službeni glasnik Republike Srpske, broj 125/22.

Protiv navedenih odluka podnesene su apelacije Ustavom sudu Republike Srpske, kojim je osporavana ustavnost i zakonitost donesenih odluka. Postupajući po ponesenim apelacijama, Ustavni sud Republike Srpske je donio Odluku broj U-3/23 od 28. februara 2024. godine (u daljem tekstu: Odluka US RS) kojom je utvrđeno da:

- Tačke II i IV Odluke o tarifnim stavovima za javno snabdijevanje električnom energijom u Republici Srpskoj i
- Tačka IV Odluke o utvrđivanju tarifnih stavova za korisnike distributivnih sistema u Republici Srpskoj,

nisu u saglasnosti sa Ustavom Republike Srpske (u daljem tekstu: Ustav) i zakonom.

Prema odredbama člana 5. Zakona o Ustavnom sudu Republike Srpske (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 104/11 i 92/12), odluka Ustavnog suda može se odnositi kako na opšti akt u cjelini, tako i na njegove pojedine odredbe. Odluka Ustavnog suda Republike Srpske ima karakter presuđene stvari i proizvodi pravne posljedice prema svima.

Prema Odluci US RS, navedene odluke Regulatorne komisije predstavljaju opšte pravne akte, koji ostaju na pravnoj snazi, budući da Ustavni sud Republike Srpske nije utvrdio da odluke u cjelosti nisu u saglasnosti sa Ustavom i zakonom, već samo pojedine odredbe tih odluka, kako je naprijed navedeno. U datoj situaciji, i osporene tačke odluka ostaju na pravnoj snazi do objavljivanja odluke Ustavnog suda Republike Srpske u Službenom glasniku Republike Srpske, tako da osporene tačke prestaju da važe tek danom objavljivanja odluke Ustavnog suda Republike Srpske u Službenom glasniku Republike Srpske, odnosno ne mogu se primjenjivati ubuduće, na osnovu odredbi člana 66. i 68. Zakona o Ustavnom sudu Republike Srpske.

Na osnovu navedenih odluka, čije su pojedine odredbe ocijenjene neusaglašenim, Regulatorna komisija nije donosila konačne i pravosnažne pojedinačne akte.

S obzirom na naprijed navedeno, Regulatorna komisija je, na 90. redovnoj sjednici, održanoj 19. marta 2024. godine, razmotrila Odluku US RS, te je postupajući po istoj donijela odluku kojom su otklonjene utvrđene neusklađenosti.

Prilikom donošenja ove odluke Regulatorna komisija je vodila računa o sprovođenju Odluke US RS, nediskriminaciji, odnosno jednakom tretmanu svih krajnjih kupaca, potrebi zaštite krajnjih kupaca i postepenosti promjena cijena za krajnje kupce iz kategorije domaćinstva u prelaznom periodu 2022-2024. godine u toku koga je cijena nabavke električne energije još uvijek regulisana, kako je propisano odredbom člana 135. stav 3. Zakona o električnoj energiji. Pored toga, imalo se u vidu da tačka 1. Odluke o tarifnim stavovima za javno snabdijevanje električnom energijom u Republici Srpskoj, kojom je utvrđena cijene energije za javno snabdijevanje, nije osporena, pa se ta cijena i dalje primjenjuje.

Takođe, prilikom donošenja ove odluke Regulatorna komisija je primijenila i dobre međunarodne prakse u pogledu regulacije cijena, a koje su prisutne i u zemaljama iz okruženja, kao što su Hrvatska, Sjeverna Makedonija i Srbija, te je vodila računa i o usklađenosti sa međunarodno prihvaćenim, ratifikovanim i obavezujućim ugovorima, kao što je Ugovor o uspostavljanju Energetske zajednice.

S obzirom da je cijena električne energije za javno snabdijevanje, koju je javni snabdjevač zahtijevao, znatno niža od tržišne cijene to je bilo neophodno dati i određene cjenovne signale kako bi se, sa jedne strane, kupcima ukazalo na buduće promjene i pristupilo racionalizaciji potrošnje, a sa druge strane, obezbijedilo javnom snabdjevaču i proizvođačima pokrivanje jednog dijela oportunitetnih troškova proisteklih iz obaveze javne usluge, nametnute odredbama člana 72. i 135. Zakon o električnoj energiji. Naime, snabdjevač i proizvođači kojima je nametnutna obaveza javne usluge, su predmetnu količinu energije neophodnu za javno snabdijevanje mogli prodavati na tržištu po znatno većim cijenama. Krajnji rok do koga je cijena energije regulisana za potrebe javnog snabdijevanja je 1. januar 2025. godine. Od tog datuma energija za potrebe javnog snabdijevanja biće nabavljana po tržišnim uslovima kako je propisano odredbom člana 75. Zakona o električnoj energiji.

Poremećaji na globalnom tržištu električne energije i energenata uopšte, prouzrokovani globalnim dešavanjima koji su van kontrole privrednih društava kojima je nametnutna obaveza javne usluge, kao i same Regulatorne komisije, takođe su bili dodatni veoma važan razlog za utvrđivanje ovakvih tarifnih stavova za javno snabdijevanje, odnosno donošenje ovakve odluke.

Pored prava na javno snabdijevanje, krajnji kupci iz kategorije domaćinstva i mali kupci, u skladu sa zakonom, imaju zagaranovano pravo da slobodno biraju snabdjevača električnom energijom na tržištu. Pravo na javno snabdijevanje samo po sebi predstavlja izuzetak od tržišnog načina snabdijevanja, i kao takvo propisano je odredbama Zakona o električnoj energiji, a njegova prevashodna namjena jeste obezbjeđenje univerzalne usluge i zaštita domaćinstava i malih kupaca. Ovom odlukom se pravo na slobodan izbor snabdjevača ne ograničava na bilo koji način, što dodatno potvrđuje nediskriminatoran pristup i ravnopravan tretman krajnjih kupaca. Ovom odlukom obezbijeđeno je da se svi kupci, iz kategorije potrošnje "domaćinstva", na teritoriji Republike Srpske snabdijevaju električnom energijom pod jednakim i unaprijed poznatim uslovima u skladu sa Tarifnim sistemom za prodaju električne energije i korišćenje distributivne mreže (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 119/22 i 24/24), čime je u potpunosti ispoštovana odredba člana 87. stav 3. Zakona o električnoj energiji, a time i Odluka US RS.

S obzirom na naprijed navedeno, Regulatorna komisija je, u cilju usklađivanja sa Ustavom Republike Srpske i zakonom, izmijenila osporenu tačku II i utvrdila tarifne stavove za javno

snabdijevanje električnom energijom, za pojedine kategorije potrošnje i grupe kupaca definisane Tarifnim sistemom za prodaju električne energije i korišćenje distributivne mreže. Na osnovu navedenog odlučeno je kao u tački 1. ove odluke.

Vezano za posljedice proglašenja neusklađenosti tačke IV u osporavanim odlukama, neophodno je istaći da su ove odluke objavljene u Službenom glasniku Republike Srpske, broj 125/22 dana 16. decembra 2022. godine. Kako je u ovim tačkama bilo određeno stupanje na snagu danom donošenja, to se posljedicom Odluke US RS, ima neposredno primijeniti odredba člana 109. stav 1. Ustava, po kojoj zakoni, drugi propisi i opšti akti stupaju na snagu najranije osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku Republike Srpske. Shodno tome navedene odluke su stupile na snagu dana 24. decembra 2022. godine.

Na osnovu odredbe člana 66. stav 1. Zakona o ustavnom sudu Republike Srpske, odluke Ustavnog suda Republike se objavljuju u Službenom glasniku Republike Srpske. Danom objavljivanja u Službenom glasniku Republike Srpske Odluke US RS prestaje se primjenjivati tačka II prvobitno donesene odluke na osnovu odredbe člana 68. stav 2. Zakona o ustavnom sudu Republike Srpske.

S obzirom na ovu činjenicu, kao i nužnost da se obezijedi kontinuitet u isporuci i naplati isporučene električne energije, neposredno nakon objavljivanja Odluke US RS, neposredno je, iz ovog naročito opravdanog razloga, utvrditi stupanje na snagu ove odluke narednog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku Republike Srpske, a na osnovu odredbe člana 109. stav 1. Ustava Republike Srpske. Ovom ustavnom odredbom je propisano da zakoni, drugi propisi i opšti akti stupaju na snagu najranije osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku Republike Srpske, osim ako iz naročito opravdanih razloga nije predviđeno da ranije stupe na snagu.

Kontinuitet u isporuci i naplati električne energije podrazumijeva da se tarifni stavovi iz ove odluke počinju primjenjivati od dana prestanka važenja osporene tačke II iz prvobitne odluke. Prema navedenoj ustavnoj odredbi najranije stupanje na snagu ove odluke je narednog dana od dana objavljivanja, pa je bilo nužno utvrditi stupanje na snagu, kako je utvrđeno u tački III ove odluke.

Predsjednik

Vladislav Vladičić